

Висновки. Таким чином, здійснення міжнародних і зовнішньоекономічних зв'язків органами місцевого самоврядування не визначаються власне законом, що викликає труднощі у визначенні співвідношення інтересів держави і територіальних громад у сфері міжнародного міжмуніципального та іншого співробітництва. Безперечно, головним суб'єктом міжнародних відносин є держава. Водночас на практиці органи місцевого самоврядування, особливо великих міст, беруть активну участь у міжнародному співробітництві як через встановлення прямих міжмуніципальних зарубіжних зв'язків, так і в рамках міжнародних неурядових організацій. Таким чином основним критерієм формування компетенції місцевих рад у галузі міжнародного співробітництва є реалізація зовнішньополітичної програми суверенної держави у сфері міжнародного гуманітарного співробітництва і встановлення зв'язків між органами місцевого самоврядування, громадськими формуваннями, суб'єктами господарювання і мешканцями міст та інших адміністративно-територіальних одиниць.

Стаття надійшла до редакції 15.11.2017 р.

Список використаної літератури

1. Баймуратов М. А. Международное публичное право / М. А. Баймуратов. – Х.: Одиссей, 2007. – С. 6; Bajmuratov M. A. Mezhdunarodnoe publichnoe pravo / M. A. Bajmuratov. – Н.: Odissej, 2007. – S. 6.

2. Шемшученко Ю. С. Міжнародне право // Великий енциклопедичний юридичний словник / За ред. Ю. С. Шемшученка. – К.: Юридична думка, 2007. – С. 459; Shemshuchenko Yu. S. Mizhnarodne pravo // Velykyi entsyklopedychnyi yurydychnyi slovnyk / Za red. Yu. S. Shemshuchenka. – К.: Yurydychna dumka, 2007. – S. 459.

I. V. Polshchykov

HISTORICAL AND LEGAL ASPECTS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT DEVELOPMENT AS AN INSTITUTION OF INTERNATIONAL COOPERATION

The article investigates the main reasons for the formation of local self-government. The basic essential and meaningful, objective and subjective, internal and external aspects of modern municipal law. The value of municipal law and institutes of local democracy is shown in the separate European states, European continent on the whole and general civilization value from the point of view of forming Ukrainian, European and world constitutionalism, processes of democratization, globalization and European intergovernmental integration.

Key words: municipal law, local self-government, modern municipalism, municipal power, municipal human rights, decentralization, centralization.

УДК 342.9: 341.23

Я. М. Жукорська

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В ГАЛУЗІ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ

У статті проаналізовано поняття державної політики в галузі міжнародної співпраці, виокремлено основні засади, на яких вона ґрунтується. Здійснено аналіз нормативно-правової бази та досліджено роль державних органів у здійсненні державної політики в цій галузі.

Ключові слова: державна політика, засади, міжнародна співпраця, зовнішня політика, визначення, координація.

Постановка проблеми. Зміни на світовій арені створили передумови для створення незалежної Української держави, що було законодавчо закріплено в Акті про

проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. та результатами референдуму того ж року. Основні засади зовнішньої політики нашої держави були закладені ще Декларацією про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року.

Ще одним важливим кроком у процесі переходу міжнародної діяльності держави на засади самостійності та рівності стало визнання України незалежною державою. Станом на 15 квітня 1993 року Україну визнали 135 держав світу, дипломатичні відносини було встановлено із 114 державами [9, с. 75]. Сьогодні Україна є повноправним членом світового співтовариства і учасником 79 міжнародних організацій (станом на грудень 2017 року) [3]. Активно розвиває відносини з державами-сусідами та стратегічними партнерами, укладає дво- та багатосторонні міжнародні договори.

2 липня 1993 року ВРУ схвалила Основні напрямки зовнішньої політики України. Цей документ визначив національні інтереси України і основні завдання її зовнішньої політики. 1 липня 2010 року йому на зміну було прийнято Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» (далі – Закон), який чинний і сьогодні.

Саме державна політика в галузі міжнародної співпраці визначає основні напрямки діяльності нашої держави на міжнародній арені.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дану проблематику досліджували такі вчені як В.Б. Авер'янов, В.Г. Атаманчук, С.М. Войцеховська, М.В. Камаса, А.Є. Тамм, С.А. Федчишин, Л.Д. Чекаленко, Х.П. Ярмакі, Л.І. Ясуник та інші. Проте більшість наукових досліджень характеризують здебільшого окремі напрямки, форми чи інші особливості міжнародної співпраці, не розкриваючи загальні питання державної політики в цій сфері.

Метою нашої роботи є аналіз теоретичних положень і адміністративно-правових основ державної політики в галузі міжнародної співпраці та визначення її основних характеристик.

Викладення основного матеріалу. Сьогодні поняття політики втрачає свій початковий зміст завдяки тому, що основна діяльність держави прямує все ж таки не на перерозподіл влади, а на задоволення потреб громадян, та й сама політика вже трактується як певна стратегія прийняття і практичної реалізації обов'язкових для суспільства рішень з того чи іншого питання. Оскільки центральним актором політичного життя все-таки залишається держава, то призначення політики полягає у визначення суті проблеми, розв'язання якої потребує втручання державних органів влади [6, с. 10], а це вже державна політика, тому що пов'язана з діяльністю зі здійснення державної влади.

Отже, державна політика – це цілеспрямована діяльність органів державної влади для вирішення суспільних проблем, досягнення й реалізації загальнозначущих цілей розвитку суспільства або його окремих сфер [2].

Узагальнюючи підходи до визначення основних характеристик державної політики, варто розглянути трактування цього поняття, наведені Е. Янг і Л. Куїнн:

– це дії, що їх реалізує владний орган, який має законодавчі, політичні та фінансові повноваження це робити;

– це реакція держави на реальні життєві потреби чи проблеми, тобто така політика намагається реагувати на конкретні потреби або проблеми суспільства чи суспільних груп, наприклад, громадян, недержавних організацій чи органів влади;

державна політика зорієнтована на досягнення мети, тобто намагається досягти кількох визначених цілей у спробі розв'язати або розглянути певні проблеми чи потреби в конкретному суспільстві;

– це курс дій, тобто не одне певне рішення, дія чи реакція, а ретельно розроблений

підхід або стратегія;

– це рішення щось робити або рішення нічого не робити, що означає: визначена політика може привести до дій у спробі розв'язати проблему або ж базуватися на переконанні, що проблему буде розв'язано в рамках поточної політики, тобто не привести до жодних дій;

державна політика здійснюється одним або групою акторів, тобто політику може реалізовувати один представник влади чи владний орган або багато гравців;

державна політика передбачає обґрунтування дій, тобто, як правило, містить пояснення логіки, на якій вона ґрунтується;

– це рішення, що вже ухвалене, а не намір чи обіцянка [11, с. 84; 7, с. 24].

У юридичному сенсі державна політика загалом, та державна політика в галузі міжнародної співпраці, зокрема, не обмежується суто лише практичною діяльністю її суб'єктів, уособлюючи ще й сам сформований відповідно до національних інтересів вектор міжнародної діяльності, що відображає основні засади, завдання та напрямки державного впливу у цій галузі.

Серед правових актів, що визначають основи державної політики, в галузі міжнародної співпраці слід згадати Декларацію про державний суверенітет України від 16 червня 1990, Акт про незалежність України від 24 серпня 1991 р., Конституцію України, Заяву про без'ядерний статус України від 24 жовтня 1991, Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 року та ін.

Згідно ст.18 Конституції України зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загальновизнаними принципами і нормами міжнародного права [5].

З цієї норми Конституції можна виокремити основні ознаки, притаманні державній політиці України в галузі міжнародної співпраці:

- захист національних інтересів;
- забезпечення безпеки держави;
- здійснення міжнародної співпраці лише мирним шляхом;
- співпраця з державами, міжнародними організаціями та іншими членами міжнародного співтовариства на взаємовигідних засадах;
- здійснення міжнародної співпраці згідно з принципами та нормами міжнародного права.

Основні засади зовнішньої політики закріплені профільним Законом України від 01 липня 2010 р. [8], який комплексно визначає принципи, пріоритети та систему суб'єктів державної політики в галузі міжнародної співпраці. Варто зауважити, що реалізація завдань зовнішньої політики України відбувається в рамках не лише адміністративно-правових, але безпосередньо й міжнародно-правових відносин. Власне, як зауважує Ю.П. Битяк, Україна як суб'єкт міжнародного права відповідно до національних інтересів здійснює безпосередні зносини з іншими державами, укладає з ними договори, обмінюється представництвами й бере участь у діяльності міжнародних організацій [1, с. 134]. При цьому, специфіка адміністративно-правових відносин насамперед пояснюється тим, що вони виникають і протікають саме у сфері публічного адміністрування [4, с. 80]. Адміністративно-правові відносини у зовнішньополітичній сфері реалізуються у межах внутрішньої компетенції держави і стосуються питань організації та діяльності суб'єктів державної політики в галузі міжнародної співпраці, їх взаємодії між собою та з іншими органами влади, громадськими інституціями й окремими громадянами в рамках юрисдикції України. Управлінська складова відсутня безпосередньо у відносинах між державами, міжнародними організаціями та іншими

суб'єктами міжнародного права, що виходять за межі юрисдикції якоїсь однієї держави й будуються на засадах рівності, а не влади і підпорядкування [12, с. 63].

Треба погодитися з Л. Ясуник, що досить важливе значення для становлення України як сучасної демократичної соціальної правової держави у сучасних умовах політичної, економічної і соціально-культурної глобалізації, як на нас, має загальна інтенсифікація міжнародного співробітництва України та зміцнення її міжнародного авторитету, на що теж має бути спрямована державна політика в галузі міжнародної співпраці. Вказане стосується й питань забезпечення світової економічної інтеграції України, що вимагає не тільки від безпосередніх учасників зовнішньоекономічної діяльності, але і від суб'єктів зовнішньополітичного управління в заходах щодо залучення іноземних інвестицій, новітніх технологій, розвитку інших форм міжнародного економічного співробітництва. Те ж саме стосується і забезпечення євроінтеграції України, у процесі чого саме на міжнародному рівні має бути вирішено багато політичних, економічних і правових питань, виключно лише злагоджена і послідовна діяльність щодо чого всіх суб'єктів управління закордонними справами істотно сприятиме набуттю Україною членства в Європейському Союзі, що прямо визначено одним із пріоритетів сучасної національної зовнішньої політики (ст.11 Закону України). [12, с. 64; 10, с. 402]

Наша держава реалізує зовнішню політику на таких принципах: суверенна рівність держав; утримання від загрози силою або її застосування проти територіальної цілісності або політичної незалежності будь-якої іноземної держави; повага до територіальної цілісності іноземних держав та непорушності державних кордонів; вирішення міжнародних спорів мирними засобами; повага до прав людини та її основоположних свобод; невтручання у внутрішні справи держав; взаємовигідне співробітництво між державами; сумлінне виконання взятих на себе міжнародних зобов'язань; пріоритет загальноновизнаних норм і принципів міжнародного права перед нормами і принципами національного права; застосування Збройних Сил України лише у випадках актів збройної агресії проти України, будь-яких інших збройних зазіхань на її територіальну цілісність і недоторканність державних кордонів, боротьби з міжнародним тероризмом та піратством або в інших випадках, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України; застосування міжнародних санкцій, контрзаходів та заходів дипломатичного захисту відповідно до міжнародного права у випадках міжнародних протиправних діянь, які завдають шкоди Україні, її громадянам і юридичним особам; своєчасність та адекватність заходів захисту національних інтересів реальним і потенційним загрозам Україні, її громадянам і юридичним особам. (ст. 2 Конституції України).

Україна як європейська держава здійснює відкриту зовнішню політику і прагне рівноправного взаємовигідного співробітництва з усіма заінтересованими партнерами, виходячи насамперед з необхідності гарантування безпеки, суверенітету та захисту територіальної цілісності України (ст. 11 Закону України).

Основними засадами зовнішньої політики є:

забезпечення національних інтересів і безпеки України шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загальноновизнаними принципами і нормами міжнародного права;

забезпечення дипломатичними та іншими засобами і методами, передбаченими міжнародним правом, захисту суверенітету, територіальної цілісності та непорушності державних кордонів України, її політичних, економічних, енергетичних та інших інтересів;

використання міжнародного потенціалу для утвердження і розвитку України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави, її сталого економічного розвитку;

створення сприятливих зовнішньополітичних умов для розвитку української нації, її економічного потенціалу, історичної свідомості, національної гідності українців, а також етнічної, культурної, мовної, релігійної самобутності громадян України усіх національностей;

утвердження провідного місця України у системі міжнародних відносин, зміцнення міжнародного авторитету держави;

сприяння міжнародному миру і безпеці у світі, участь у всеосяжному політичному діалозі для підвищення взаємної довіри держав, подолання традиційних і нових загроз безпеці;

поглиблення співпраці з Організацією Північноатлантичного договору з метою набуття членства у цій організації;

підтримка зміцнення ролі міжнародного права у міжнародних відносинах, забезпечення дотримання та виконання чинних, вироблення нових принципів і норм міжнародного права;

запобігання конфліктам у регіонах, що межують з Україною, та врегулювання наявних конфліктів;

забезпечення захисту прав та інтересів громадян і юридичних осіб України за кордоном;

створення сприятливих умов для задоволення національно-культурних і мовних потреб українців, які проживають за межами України, підтримання з ними сталих зв'язків;

забезпечення інтеграції України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі;

підтримка розвитку торговельно-економічного, науково-технічного та інвестиційного співробітництва України з іноземними державами на засадах взаємної вигоди;

забезпечення з метою повноцінного економічного розвитку, підвищення добробуту народу інтеграції економіки України у світову економічну систему;

розширення міжнародного співробітництва з метою залучення іноземних інвестицій, новітніх технологій та управлінського досвіду в національну економіку в інтересах її реформування, модернізації та інноваційного розвитку;

підтримка інтеграції України у світовий інформаційний простір.

Визначення та реалізація засад зовнішньої політики здійснюються на основі тісної взаємодії та координації зусиль Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади у цьому напрямку (ст.12 Закону України).

Згідно з Конституцією Президент України як глава держави має досить широкі повноваження в галузі здійснення зовнішньої політики: є главою держави і виступає від її імені; є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина; саме він наділяється повноваженнями виступати від імені України, представляти її в усіх питаннях міжнародного життя. Отже, Президент України діє як гарант Конституції щодо забезпечення відповідності зовнішньої політики інтересам держави (ст. 102).

Президент України звертається з посланням до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України; представляє державу в міжнародних відносинах, здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави, веде

переговори та укладає міжнародні договори України; приймає рішення про визнання іноземних держав; призначає та звільняє глав дипломатичних представництв України в інших державах і при міжнародних організаціях; приймає вірчі і відкличні грамоти дипломатичних представників іноземних держав; вносить до Верховної Ради України подання про оголошення стану війни та приймає рішення про використання Збройних Сил України у разі збройної агресії проти України; присвоює вищі військові звання, вищі дипломатичні ранги та інші вищі спеціальні звання і класні чини (ст. 106 Конституції України).

Щорічні звернення та позачергові послання Президента до Верховної Ради України визначають, коригують засади зовнішньої політики з урахуванням внутрішнього і зовнішнього становища України, здійснення керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави, керівництва у сферах національної безпеки і оборони держави (ст.12 Закону України).

Згідно з Конституцією України (ст. 85) до повноважень Верховної Ради України належить визначення засад зовнішньої політики; затвердження рішень про надання Україною позик і економічної допомоги іноземним державам та міжнародним організаціям, а також про одержання Україною від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій позик, не передбачених Державним бюджетом України, здійснення контролю за їх використанням; схвалення рішень про надання військової допомоги іншим державам, про направлення підрозділів Збройних Сил України до іншої держави чи про допуск підрозділів збройних сил Інших держав на територію України; надання у встановлений законом строк згоди на обов'язковість міжнародних договорів України. Безпосередньо питаннями зовнішньої політики у Верховній Раді України опікується Комітет у закордонних справах.

Рада національної безпеки і оборони України як контролюючий та координуючий орган у сфері національної безпеки і оборони при Президентові України розглядає стратегічні питання забезпечення національної безпеки і оборони, здійснює координацію та контроль за діяльністю центральних та місцевих органів виконавчої влади у сферах національної безпеки і оборони (ст.12 Закону).

Кабінет Міністрів України забезпечує державний суверенітет і економічну самостійність України, здійснення зовнішньої політики держави. Безпосереднє керівництво зовнішньополітичними діями та дипломатичною службою держави уряд здійснює через Міністерство закордонних справ (ст. 116 Конституції України).

Глава уряду в рамках своїх повноважень також представляє державу в зовнішніх зносинах і здійснює щоденну оперативну діяльність у цій галузі. Глава уряду може брати участь у засіданнях Генеральної Асамблеї ООН і її спеціалізованих установ та інших міжнародних організацій без жодних додаткових спеціальних повноважень. Уряд та його глава не тільки розробляють в цілому основні напрями зовнішньої політики і вносять відповідні пропозиції на розгляд парламенту та глави держави, але і самі організують та контролюють хід виконання прийнятих з цих питань рішень.

Кабінет Міністрів України забезпечує здійснення зовнішньої політики держави забезпечення розроблення з метою реалізації цих засад у відповідній сфері проектів законів та інших нормативно-правових актів, здійснення координації роботи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та спрямування її на забезпечення реалізації засад зовнішньої політики (ст. 12 Закону).

Міністерство закордонних справ — це основна ланка механізму публічного адміністрування в галузі міжнародної співпраці, яка безпосередньо займається поточними справами зовнішньої політики держави. МЗС в першу чергу захищає інтереси своєї держави і її громадян за кордоном, представляє на розгляд главі держави

та урядові найважливіші документи зовнішньої політики, направляє директиви і дає вказівки дипломатичним представництвам і консульським установам своєї країни за кордоном, спрямовує і контролює їх діяльність.

Міністр закордонних справ — глава зовнішньополітичного відомства держави згідно зі своїми повноваженнями і функціями здійснює повсякденну оперативну діяльність у галузі зовнішніх зносин держави без будь-яких спеціальних на кожен випадок повноважень. Міністр закордонних справ може представляти свою державу і уряд на засіданнях Генеральної Асамблеї ООН, Ради Безпеки ООН тощо.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи - шляхом участі в межах своєї компетенції у формуванні та реалізації зовнішньої політики, розроблення в межах наданих повноважень проектів законів та інших нормативно-правових актів, спрямованих на реалізацію засад зовнішньої політики (ст.12 Закону).

Органи місцевого самоврядування - шляхом вирішення в межах Конституції і законів України питань місцевого значення у сфері зовнішньоекономічної діяльності (ст.12 Закону).

Висновки. Отже, можна підсумувати, що державна політика в галузі міжнародної співпраці – це цілеспрямована діяльність органів державної влади для вирішення проблем в сфері зовнішньої політики, досягнення та реалізації цілей розвитку та утвердження місця української держави у міжнародному співтоваристві.

Державна політика України в галузі міжнародної співпраці базується на загальновизнаних нормах та принципах міжнародного права, що закріплюється в першу чергу Конституцією України та Законом України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 1 липня 2010 року. Законодавством України закріплено основні принципи, пріоритети та систему суб'єктів державної політики в галузі міжнародної співпраці. Її основними ознаками є захист національних інтересів; забезпечення безпеки держави; здійснення міжнародної співпраці лише мирним шляхом; співпраця з державами, міжнародними організаціями та іншими членами міжнародного співтовариства на взаємовигідних засадах; здійснення міжнародної співпраці згідно з принципами та нормами міжнародного права. Визначення та реалізація засад зовнішньої політики здійснюються на основі тісної взаємодії та координації зусиль Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади.

Стаття надійшла до редакції 20.12.2017 р.

Список використаної літератури

1. Адміністративне право : підручник / Ю. П. Битяк та ін. ; за заг. ред. проф. -Ю. П. Битяка та ін.; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х. : Право, 2010. – 624 с.; *Administratyvne pravo : pidruchnyk / Yu. P. Bytiak ta in. ; za zah. red. prof. - Yu. P. Bytiaka ta in. ; Nats. yuryd. akad. Ukrainy im. Yaroslava Mudroho. – Kh. : Pravo, 2010. – 624 s.*
2. Андріяш В. І. Державна політика: концептуальні аспекти визначення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=626>; V. I. Andriiash. DERZhAVNA POLITYKA: KONTsEPTUALNI ASPEKTY VYZNACHENNIa [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=626>
3. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна [Електронний ресурс]. – Сайт Міністерства закордонних справ. Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/io-register>; Yedynyi derzhavnyi reiestr Mizhnarodnykh orhanizatsii, chlenom yakykh ye Ukraina [Elektronnyi resurs]. – Sait Ministerstva zakordonnykh sprav. Rezhym dostupu: <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/io-register>

4. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 1999. – 736 с.; Kolpakov V. K. Administratyvne pravo Ukrainy : pidruchnyk / V. K. Kolpakov. – K. : Yurinkom Inter, 1999. – 736 s.
5. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року [Електронний ресурс]. – Сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>; Konstytutsiia Ukrainy pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 chervnia 1996 roku [Elektronnyi resurs]. – Sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
6. Концептуальні засади взаємодії політики й управління : навч. посіб. / авт. кол. : Е. А. Афонін, Я. В. Бережний, О. Л. Валевський та ін. ; за заг. ред. В. А. Ребкала, В. А. Шахова, В. В. Голубь, В. М. Козакова. – К. : НАДУ, 2010. – 300 с.; Kontseptualni zasady vzaiemodii polityky u upravlinnia : navch. posib. / avt. kol. : E. A. Afonin, Ya. V. Berezhnyi, O. L. Valevskiy ta in. ; za zah. red. V. A. Rebkala, V. A. Shakhova, V. V. Holub, V. M. Kozakova. – K. : NADU, 2010. – 300 s.
7. Петренко І. Сутність державної політики та державних цільових програм / І. Петренко // Віче. - 2011. - № 10. - С. 23-25.; Sutnist derzhavnoi polityky ta derzhavnykh tsilovykh program / I. Petrenko // Viche. - 2011. - № 10. - S. 23-25.
8. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики. Закон України від 01 липня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>; Pro zasady vnutrishnoi i zovnishnoi polityky. Zakonom Ukrainy vid 01 lypnia 2010 r. [Elektronnyi resurs]. – Sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. Rezhym dostupu: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
9. Прохоров А. Європейський вибір та національні інтереси України/ А.Прохоров// Вісн. НАДУ при Президентові України. – 2004. - №6. – С. 73-79.; Prokhorov A. Yevropeyskiy vybir ta natsionalni interesy Ukrainy/ A.Prokhorov// Visn. NADU pry Prezydentovi Ukrainy. – 2004. - №6. – S. 73-79.
10. Тамм А.Є. Державна політика України у сфері європейської інтеграції/ А. Є. Тамм // Теорія та практика державного управління. - 2011. - Вип. 2. - С. 400-406.; Tamm A.Ie. Derzhavna polityka Ukrainy u sferi yevropeiskoi intehratsii/ A. Ye. Tamm // Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia. - 2011. - Vyp. 2. - S. 400-406.
11. Янг Е. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / Е. Янг, Л. Куїнн; пер. з англ. С. Соколик; наук. ред. пер. О. Кілієвич. – К.: К.І.С., 2003. – 120 с.; Yang E. Yak napysaty diievuyi analitychnyi dokument u haluzi derzhavnoi polityky: Praktychnyi posibnyk dlia radnykiv z derzhavnoi polityky u Tsentralnii i Skhidnii Yevropi / E. Yang, L. Kuinn; per. z anhl. S. Sokolyk; nauk. red. per. O. Kiliievych. – K.: K.I.S., 2003. – 120 s.
12. Ясунік Л.І. Поняття, завдання та значення управління закордонними справами [Електронний ресурс]. – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nashp_2013_10_12; Yasunyk L.I. Poniattia, zavdannia ta znachennia upravlinnia zakordonnyimi spravamy [Elektronnyi resurs]. – Sait Natsionalnoi biblioteki Ukrainy im. V.I. Vernadskoho. Rezhym dostupu: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nashp_2013_10_12

Ya. Zhukorska

STATE POLITIC IN THE FIELD OF INTERNATIONAL COOPERATION

The concept of state policy in the field of international cooperation, outlines the main principles of it is analyzed in this article. The analysis of the regulatory framework was carried out and the role of state bodies in the implementation of state policy in this field was explored.

The state policy is a deliberate activity of public authorities to solve social problems, to achieve and realize the overarching goals of the development of society or its particular areas.

According to Article 18 of the Constitution of Ukraine Ukraine's foreign policy activities are aimed at ensuring its national interests and security by maintaining peaceful and mutually beneficial cooperation with members of the international community in accordance with generally recognized principles and norms of international law. From this norm of the Constitution it is possible to distinguish the main features inherent in the state policy of Ukraine in the field of international cooperation.

The main principles of foreign policy are enshrined in the Law of Ukraine of July 1, 2010, which comprehensively defines the principles, priorities and system of subjects of state policy in the field of international cooperation.

The main principles of foreign policy are: ensuring national interests and security of Ukraine; ensuring the protection of the sovereignty, territorial integrity and inviolability of Ukraine's state borders, its political, economic, energy and other interests; creation of favorable foreign policy conditions for the development of the Ukrainian nation, etc.

Our state implements foreign policy on the principles inherent in contemporary international law, including the principle of sovereign equality of states, territorial integrity, international cooperation, and others.

Definition and implementation of the foreign policy principles are based on the close interaction and coordination of the efforts of the Verkhovna Rada of Ukraine, the President of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine, ministries, and other central and local executive authorities.

Key words: *state policy, foundations, international cooperation, foreign policy, definition, coordination.*

УДК 341.1

М. Л. Шелухін

ПРО ВНУТРІШНІЙ ЗМІСТ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена шляхам реформування вищої юридичної освіти в Україні та містить пропозиції щодо її покращення. Автор аналізує фактичний стан вищої юридичної освіти в Україні та найважливіші методологічні підходи до змісту юридичної освіти у сучасних умовах суспільно-правового розвитку. Акцентується увага на поданих до Верховної Ради України законодавчих проєктів про підвищення якості юридичної освіти.

У статті автор визначає принципову тотожність юридичної освіти з іншими видами професійної освіти; розкриває причини спроб реформування вищої юридичної освіти в Україні та робить висновок про недоцільність законодавчого закріплення назв